

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

12 decembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Toma Nadejda, Boico Victor

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Palii Ion în numele inculpatului Toma Sandu, prin care solicită casarea sentinței Judecătoriei Hîncești /sediul Central/ din 22 decembrie 2017 și a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 aprilie 2018, în cauza penală privindu-l pe

Toma Sandu Xxxx, născut la xxxx, originar din or. xxxx, domiciliat în r-nul xxxx, s. xxxx, str. xxxxx.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 20.09.2017 – 22.12.2017 (prima instanță);
2. 30.01.2018 – 04.04.2018 (instanța de apel);
3. 27.07.2018 – 12.12.2018 (instanța de recurs ordinar).

Asupra admisibilității în principiu a recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Hîncești /sediul Central/ din 22 decembrie 2017, Toma Sandu a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 27, 248 alin. (5) lit. d) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa de 3 ani închisoare, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe o perioadă de probațiune de 1 an.

A fost dispusă confiscarea în folosul statului a corpurilor delictive, bancnote în valoare de 61095 lire sterline, care se află la păstrare la Serviciul Fiscal de Stat, iar corpul delict – valiza, care se află la păstrare în camera de păstrare a corpurilor delictive a Direcției urmărire penală a Serviciului Vamal – s-a dispus de restituit proprietarului Toma Sandu.

1.1. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că Toma Sandu la 01.06.2017, aproximativ la ora 16:00, urmărind scopul trecerii peste frontiera vamală a Republicii Moldova a mărfurilor, în proporții deosebit de mari, deplasându-se în calitate de pasager în mijlocul de transport de model „BMW” cu n/î xxxxx, s-a prezentat în zona de control vamal al postului vamal Leușeni, pe direcția „intrare în țară” și intenționat a încercat să introducă pe teritoriul

Republicii Moldova, fără a declara controlului vamal, suma de 61095 lire sterline, echivalentul a 1431969,048 lei, ceea ce constituie proporții deosebit de mari, dar din cauze independente de voința acestuia, nu a reușit să-și realizeze până la capăt intențiile, din motiv că mijloacele bănești menționate au fost depistate și ridicate de către colaboratorii serviciului vamal.

Acțiunile inculpatului Toma Sandu au fost încadrate de prima instanță în baza art. 27 - 248 alin. (5) lit. d) Cod penal și anume - tentativă la trecerea peste frontiera vamală a Republicii Moldova a mărfurilor, în proporții deosebit de mari, prin nedeclarare în documentele vamale.

2. Sentința a fost atacată cu apel de către avocatul Palii Ion în numele inculpatului Toma Sandu, prin care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, de achitare a inculpatului de sub învinuirea înaintată, pe motiv că fapta acestuia nu întrunește elementele infracțiunii.

În argumentarea apelului, apelantul a invocat că:

- inculpatul a fost condamnat pentru o faptă care nu este prevăzută de legea penală ca infracțiune, nu au fost întrunite elementele infracțiunii și instanța a pronunțat o hotărâre ilegală de condamnare, faptei imputate i s-a dat o încadrare juridică greșită (acțiunile inculpatului nefondat au fost încadrate în norma penală);

- condamnarea lui Toma Sandu nu are la bază probe directe ce ar confirma săvârșirea de către acesta a infracțiunii de contrabandă, ci se bazează doar pe declarații confuze și simple presupuneri;

- inculpatul Toma Sandu vina sa în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 27, 248 alin. (5) lit. d) Cod penal, n-a recunoscut-o atât pe tot parcursul urmăririi penale, cât și în instanța de judecată, invocând lipsa probelor care ar dovedi pe deplin vinovăția sa, deci probelor pertinente, concludente și utile, care ar dovedi legătura dintre sine și fapta incriminată. A susținut declarațiile date organului de urmărire penală conform cărora nu a săvârșit ceea ce de ce este învinuit, respectând cu strictețe legea, confirmându-le în cadrul cercetării judecătorești;

- la examinarea speței, prima instanță a încălcat dreptul inculpatului la un proces echitabil, manifestat prin limitarea arbitrară a dreptului la apărare efectivă, limitarea accesului la „tribunal”, prin lăsarea fără examinare a argumentelor juridice ale părții apărării, încălcarea principiului imparțialității, precum și a principiului contradictorialității procesului penal, prin ce a încălcat prevederile art. 6 § 1 și 6 § 3, lit. c) din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, art. 7 alin. (1), art. 8 alin. (2), art. 17 alin. (2). art. 19 alin. (1), art. 24 alin. (2), art. 26 alin. (3) Cod de procedură penală;

- contrar prevederilor art. 100-101 Cod de procedură penală, instanța nu a apreciat probele din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar totodată din punct de vedere al coroborării lor, deoarece unele probe n-au fost apreciate obiectiv (în speță declarațiile martorului Tricolici) și n-au

fost înlăturate contradicțiile, i-ar altele au fost nemotivat ignorate și respinse de către prima instanță - declarațiile martorului Bîtca M.;

- pentru a-și motiva soluția, prima instanță a purces la denaturarea esențială a declarațiilor martorilor audiați în cadrul cercetării judecătorești, trunchiind și reținând selectiv fraze rupte din context, reflectate ulterior în actul de condamnare;

- prima instanță a dat o apreciere critică exclusiv declarațiilor inculpatului, martorului Bîtca Mihail și poziției părții apărării, deși anume ele sunt coerente și consecvente, comparativ cu declarațiile martorului Tricolici S., martorul de bază al acuzării și care a făcut declarații contradictorii și confuze. Prin urmare, prima instanță și-a motivat soluția pe probe nepertinente, neconcludente, neveridice și deseori nule, în acest sens declarațiile martorilor Tricolici și Bucatca, care s-au dovedit a fi inconsecvente, confuze și incoerente;

- declarațiile date la faza urmăririi penale de către martorul Tricolici S., conțin în ele divergențe esențiale în raport cu cele făcute în cadrul ședinței de judecată, partea apărării atenționând instanța și solicitând aplicarea prevederilor art. 371 Cod de procedură penală, dând citire declarațiilor martorului făcute la faza urmăririi penale. Deși declarațiile la faza urmăririi penale au fost făcute la data de 07.06.2017, adică la 6 (șase) zile după comiterea faptei, când martorul a putut reda cu exactitate și lux de amănunte evenimentele, ultimul nu a declarat că l-a întrebat pe Toma Sandu dacă „*are ceva de declarat sau i-a propus să declare ceva*”, așa cum prevede schema tehnologică și normele de conduită a colaboratorului vamal în relațiile cu publicul. Contrar declarațiilor făcute la organul de urmărire penală și pe care în prezența președintelui de ședință le-a declarat veridice, în cadrul ședinței de judecată din 13.10.2017, a declarat că „... *l-am întrebat de 2 (două) ori...* „ pe Toma Sandu dacă are ceva de declarat. A mai declarat martorul că discutând cu Bîtca M., Toma S. se afla în automobil și „... *posibil a auzit...*” discuția lor, adică că l-ar fi întrebat pe Bîtca dacă Toma are ceva de declarat. Prin urmare s-a conturat evident concluzia că declarațiile martorului dat urmau a fi apreciate critic de către instanță, or, ultimele sau dovedit a fi inconsecvente și incoerente și inutile pentru a fi puse la baza unei sentințe de condamnare. Totodată sunt neveridice și neconcludente, or nu coroborează cu restul probelor anexate la cauză și examinate în cadrul cercetării judecătorești, iar prima instanță urma să le aprecieze critic și să le excludă din lista probelor utile și concludente;

- martorii audiați în cadrul cercetării judecătorești, oricare ar fi ei, nu au furnizat instanței de judecată suficientă informație, pentru a se considera că declarațiile acestora pot fi apreciate drept probe pertinente, concludente și utile, care ar confirma vinovăția inculpatului și ar motiva o sentință de condamnare. Mai mult, declarațiile ultimilor urmau a fi apreciate în favoarea lui Toma Sandu;

- prima instanță a examinat superficial și neobiectiv cauza penală, nu a făcut o analiză suficientă a probelor administrate;

- ignorând circumstanțele faptice stabilite cert în prezentul caz și condamnând inculpatul, nu s-a luat în considerare că acțiunile incriminate inculpatului în cazul dat, nu pot fi încadrate în legea penală, or, fapta imputată inculpatului nu este prevăzută de legea penală ca infracțiune;

- prin acțiuni de „*nedeclarare*” de care este învinuit Toma Sandu, se înțelege neinclusiunea în declarația vamală a informației despre bunurile care trebuiau declarate în mod obligatoriu, acțiune inexistentă în speță. Totodată, nedeclararea ca metodă de săvârșire a infracțiunii de contrabandă, trebuie deosebită de neprezentarea în termen către organul vamal a actelor necesare controlului vamal al mărfurilor, obiectelor și al altor valori aflate sub controlul vamal, indiferent de prezentarea declarației scrise (alin. (4) art. 287 din Codul contravențional), ceea ce și avem în speța respectivă;

- legiuitorul a specificat că infracțiunea specificată la art. 248 Cod penal și imputată lui Toma Sandu este o infracțiune formală, iar potrivit prevederilor pct. 5) art. 1 din Codul vamal, infracțiunea în cauză se consideră consumată: din momentul trecerii de facto a frontierei vamale a Republicii Moldova (în cazul eludării controlului vamal, presupunând scoaterea de bunuri de pe teritoriul vamal al Republicii Moldova sau introducerea lor pe teritoriul zonelor economice libere de pe cealaltă parte a teritoriului vamal al Republicii Moldova); din momentul depunerii declarației vamale sau al efectuării altor operațiuni vamale care denotă intenția de a introduce sau de a scoate bunuri. Prin urmare, în speța de față lipsește atât latura obiectivă cât și latura subiectivă a infracțiunii specificate. Totodată legiuitorul a specificat că obiectul juridic special al infracțiunilor de contrabandă îl formează relațiile sociale cu privire la securitatea vamală a Republicii Moldova. Astfel, raportând circumstanțele indicate în învinuire și actul de condamnare la dispozițiile legiuitorului, se reține lipsa atentării prin acțiunile lui Toma Sandu la relațiile sociale cu privire la securitatea vamală a RM.

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 aprilie 2018, a fost respins ca fiind nefondat apelul declarat, cu menținerea fără modificări a sentinței.

3.1. Pentru a decide astfel, instanța de apel a menționat că examinând probatoriul administrat, a considerat că este dovedită în afara dubiilor rezonabile vinovăția inculpatului Toma Sandu, prin următoarea sistemă de probe pertinente, concludente, utile și veridice, care coroborează între ele, cum ar fi:

- declarațiile din prima instanță și din instanța de apel a martorului Bîtca Mihail;

- declarațiile din prima instanță a martorilor Tricolici Sergiu, Bucatca Iulian;

- procesul-verbal de confruntare dintre martorul Tricolici Sergiu și Toma Sandu din 08.09.2017, potrivit căruia învinuitul Toma Sandu a declarat, că întreaga

sumă de bani depistată în cadrul efectuării controlului vamal din 01.06.2017, îi aparține (f.d. 112-113, vol. II);

- actul de control fizic vamal nr. 122 din 01.06.2017, conform căruia în urma efectuării controlului unității de transport de model „BMW X5” cu n/î xxxxxx în portbagajul unității de transport menționate a fost depistată o valiză în care se aflau 78440 lire sterline în bancnote cu nominalul de 5, 10, 20 și 50, care nu au fost declarate organului vamal. Astfel, suma de 17 345 lire sterline, echivalentul a 20 000 euro, suma care potrivit art. 3¹ din legea 1569 din 20.12.2002, puteau fi trecute peste frontiera vamală a R. Moldova de către Toma Sandu și Bîtcă Mihail și, respectiv, au fost restituite ultimilor (f.d. 12, vol. I);

- procesul-verbal de reținere a mărfurilor și obiectelor aflate sub control vamal din 01.06.2017, potrivit căruia, în urma efectuării controlului vamal al unității de transport de model „BMW X5” cu n/î xxxx, au fost reținute 78440 lire sterline în bancnote cu nominalul de 5, 10, 20 și 50; valiza pasagerului Toma Sandu; mijlocul de transport de model „BMW X5” cu n/î xxxxx cu cheia de contact și certificatul de înmatriculare nr. 102908735 (f.d. 14-15, vol. I);

- procesul-verbal de cercetare la fața locului din 05.09.2017, conform căruia, în urma cercetării șirului oficial al Băncii Naționale a Moldovei, www.bnm.md s-a constatat, că conform datelor ce se conțin pe site-ul oficial al Băncii Naționale a Moldovei, la 01.06.2017 valoarea unei lire sterline constituia 23,4384 lei MD (f.d. 18-19, vol. I);

- procesul-verbal de cercetare la fața locului din 28.06.2017, potrivit căruia în urma cercetării sistemului informațional al Departamentului Poliției de Frontieră al MAI s-a stabilit, că la 01.06.2017, ora 15:24:37, Toma Sandu a fost înregistrat la traversarea frontierei de stat a Republicii Moldova prin punctul de traversare a frontierei „Leușeni-Albița” (auto) în calitate de pasager al mijlocului de transport de model „BMW X5” cu n/î xxxxxx condus de Bîtcă Mihail (f.d. 20- 22, vol. I);

- procesul-verbal de cercetare la fața locului din 11.07.2017, potrivit căruia, în urma cercetării sistemului informațional al Serviciului Vamal „Asycuda World” s-a constatat, că în perioada anului 2017, Toma Sandu nu a declarat anumite mijloace bănești la momentul traversării frontierei de stat a Republicii Moldova (f.d. 51-53, vol. I);

- procesul-verbal de examinare din 25.07.2017, potrivit căruia în urma examinării valizei ridicate din mijlocul de transport de model „BMW X5” cu n/î xxxxx în baza procesului-verbal de reținere a mărfurilor și obiectelor aflate sub control vamal din 01.06.2017 s-a constatat, că în aceasta se conține suma de 78440 lire sterline în bancnote cu nominalul de 5, 10, 20 și 50 (f.d. 54-84, vol. I);

- raportul de expertiză nr. 34/12/1-R-4797 din 04.09.2017, întocmit de către experții CTC și El al IGP al MAI, potrivit căruia cele 78440 lire sterline în

bancnote cu nominalul de 5, 10, 20 și 50, au fost confecționate la întreprinderea specializată în confecționarea banilor și hârtiilor de valoare (f.d. 128-142, vol. I).

Instanța de apel a constatat că starea de fapt și de drept se află în concordanță deplină cu materialele cauzei și corect a fost statuată de către prima instanță, neconstatându-se temeiuri de casare a sentinței. În plus, s-a notat că prima instanță a dat o apreciere corectă probelor și circumstanțelor cauzei penale, examinând probele administrate prin prisma art. 100-101 Cod de procedură penală, din punctul de vedere a utilității și veridicității lor, sub toate aspectele, complet și în mod obiectiv, călăuzindu-se de Lege, încadrând just acțiunile inculpatului Toma Sandu, în baza dispozițiilor art. 27, 248 alin. (5) lit. d) Cod penal, și anume - tentativă la trecerea peste frontiera vamală a Republicii Moldova a mărfurilor, în proporții deosebit de mari, prin nedeclarare în documentele vamale.

Totodată, instanța de apel a menționat că vinovăția inculpatului Toma Sandu în comiterea infracțiunii este confirmată prin cumulul de probe cercetate, enumerate mai sus, ce coroborează între ele și careva divergențe între declarațiile martorilor și probele scrise care ar trezi dubii nu sunt reținute.

Mai mult, instanța de apel a atestat că fapta inculpatului Toma Sandu a fost demonstrată atât sub aspectul elementului material al laturii obiective, cât și al laturii subiective, care în speță îmbracă forma intenției directe și încadrează faptele acestuia în infracțiunea prevăzută la art. 27, 248 alin. (5) lit. d) Cod penal.

Instanța de apel a mai notat că respinge alegațiile inculpatului Toma Sandu, referitor la faptul că acesta dormea când a fost deschisă valiza, or deși martorul Bîtcă a declarat acest lucru, deoarece acesta fiind verișor cu inculpatul nu a comunicat just cele întâmplate cu scopul de al ajuta pe inculpat să scape de răspundere penală, totodată aceasta fiind combătută prin declarațiile martorului acuzării Tricolici Serghei, care a declarat că 1-a întrebat anume pe inculpat dacă are ceva de declarat, la ce ultimul a răspuns că nu are, iar când 1-a întrebat ce are în valiză, ultimul a declarat că are lucruri personale.

În continuare, instanța de apel a concluzionat că scopul prestabilit al legii penale privind corectarea și reeducarea inculpatului Toma Sandu, va fi pe deplin atins, doar prin menținerea pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani, cu suspendarea executării pedepsei pe un termen de probă de 1 an, în temeiul art. 90 Cod penal.

În același context, instanța de apel a specificat că pedeapsa penală aplicată inculpatului Toma Sandu pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 27, 248 alin. (5) lit. d) Cod penal este una legală, iar motivele invocate de inculpat, și apărătorul acestuia în cererea de apel sunt lipsite de suport factologic și juridic.

Mai mult, instanța de apel verificând legalitatea individualizării pedepsei penale în privința inculpatului Toma Sandu, a conchis că prima instanță a acordat deplină eficiență prevederilor art. 7, 61, 75 Cod penal și la stabilirea categoriei și

mărimii pedepsei a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de condițiile de viață ale acestuia precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

Totodată, instanța de apel a considerat că prima instanță corect a aplicat prevederile art. 106 Cod penal și a dispus confiscarea mijloacelor bănești, care constituie bunuri rezultate din săvârșirea infracțiunii.

4. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Paliu Ion în numele inculpatului Toma Sandu, care indică temeiurile de recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, încălcarea art. 6, 13, 14 CEDO, și solicită casarea sentinței primei instanțe și a deciziei instanței de apel, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatul Toma Sandu să fie achitat de sub învinuirea de comitere a infracțiunii imputate, pe motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

În argumentarea recursului, recurentul invocă că:

- instanța de apel greșit și nefondat a concluzionat legalitatea și temeinicia pedepsei aplicate inculpatului respingând ca nefondat apelul în interesele inculpatului;

- decizia instanței de apel este una tendențioasă și ilegală. Or, prin soluția sa, instanța vizată și-a demonstrat poziția părtinitoare și tendențioasă față de recurent, dând dovadă de subiectivism evident, aplicând și interpretând eronat normele dreptului material aplicabile speței;

- la motivarea soluției sale privind menținerea fără modificări a sentinței apelate, instanța de apel contrar prevederilor § 2 și 3 ale art. 6 CEDO a demonstrat o poziție preferințială față de un participant, defavorizându-l pe Toma Sandu și partea apărării în coraport cu partea acuzării;

- hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția;

- inculpatul a fost condamnat pentru o fapta care nu este prevăzută de legea penală ca infracțiune;

- nu au fost întrunite elementele infracțiunii și instanța a pronunțat o hotărîre de condamnare ilegală;

- faptei imputate i s-a dat o încadrare juridică greșită (acțiunile inculpatului nefondat au fost încadrate în norma penală;

- condamnarea lui Toma Sandu nu are la bază probe directe ce ar confirma săvârșirea de către acesta a infracțiunii de contrabandă, ci se bazează doar pe declarații confuze și simple presupuneri, admise necondiționat de către instanțele inferioare;

- prima instanță și ce-a de apel au încălcat dreptul inculpatului la un proces echitabil, manifestat prin limitarea arbitrară a dreptului la apărare efectivă, limitarea accesului la „tribunal” prin lăsarea fără examinare a argumentelor

juridice ale părții apărării, încălcarea principiului imparțialității, precum și a principiului contradictorialității procesului penal, prin ce a încălcat prevederile art. 6 § 1 și 6 § 3, lit. c) din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, art. 7 alin. (1), art. 8 alin. (2), art. 17 alin. (2), art. 19 alin. (1), art. 24 alin. (2), art. 26 alin. (3) Cod de procedură penală;

- contrar prevederilor art. 100-101 Cod de procedură penală, instanțele inferioare nu au apreciat probele din punct de vedere al pertinentei, concludentei, utilității și veridicității ei, și totodată din punct de vedere al coroborării lor, deoarece unele probe n-au fost apreciate obiectiv (în speță declarațiile martorului Tricolici) și n-au fost înlăturate contradicțiile, i-ar altele au fost nemotivat ignorate și respinse de către prima instanță și ulterior de către cea de apel (declarațiile martorului Bîtca);

- pentru a-și motiva soluțiile, instanțele ierarhic inferioare au purces la denaturarea esențială a declarațiilor martorilor audiați în cadrul cercetării judecătorești, trunchiind și reținând selectiv fraze rupte din context, reflectate ulterior în actele contestate;

- în cadrul cercetării judecătorești, martorii, oricare ar fi ei, nu au furnizat instanței de judecată suficientă informație, pentru a se considera că declarațiile acestora pot fi apreciate drept probe pertinente, concludente și utile, care ar confirma vinovăția inculpatului și ar motiva o sentință de condamnare. Mai mult, declarațiile ultimilor urmau a fi apreciate în favoarea lui Toma Sandu;

- instanța de apel superficial a verificat probele din dosar, obiecțiile apelantului fiind lăsate fără o verificare obiectivă și imparțială, limitându-se exclusiv la copierea soluției primite de către prima instanță;

- prima instanță ignorând circumstanțele faptice stabilite cert în prezentul caz și condamnând inculpatul, nu a luat în considerare că acțiunile incriminate inculpatului în cazul dat, nu pot fi încadrate în legea penală, or, fapta imputată inculpatului nu este prevăzută de legea penală ca infracțiune, iar instanța de apel a examinat superficial apelul, neverificând legalitatea și temeinicia sentinței apelate, limitându-se la emiterea unei decizii nefondate și neargumentate;

- prima instanță, cât și cea de apel au desconsiderat și nu s-au expus referitor la probele invocate de apărarea inculpatului, care dovedesc incontestabil că inculpatul nu a tentat sub nici o formă asupra securității vamale a Republicii Moldova;

- prin acțiuni de „*nedeclarare*” de care este învinuit Toma Sandu, se înțelege neincluderea în declarația vamală a informației despre bunurile care trebuiau declarate în mod obligatoriu, acțiune inexistentă în speță. Totodată nedeclararea, ca metodă de săvârșire a infracțiunii de contrabandă, trebuie deosebită de neprezentarea în termen către organul vamal a actelor necesare controlului vamal al mărfurilor, obiectelor și al altor valori aflate sub controlul vamal, indiferent de

prezentarea declarației scrise (alin. (4) art. 287 din Codul contravențional), ceea ce și avem în speța respectivă;

- legiuitorul a specificat că infracțiunea specificată la art. 248 Cod penal și imputată lui Toma Sandu este o infracțiune formală, iar potrivit prevederilor pct. 5) art. 1 din Codul vamal, infracțiunea în cauză se consideră consumată: a) din momentul trecerii de facto a frontierei vamale a Republicii Moldova (în cazul eludării controlului vamal, presupunând scoaterea de bunuri de pe teritoriul vamal al Republicii Moldova sau introducerea lor pe teritoriul zonelor economice libere de pe cealaltă parte a teritoriului vamal al Republicii Moldova); b) din momentul depunerii declarației vamale sau al efectuării altor operațiuni vamale care denotă intenția de a introduce sau de a scoate bunuri. Prin urmare în speța de față lipsește atât latura obiectivă cât și latura subiectivă a infracțiunii specificate;

- acțiunile inculpatului nefondat au fost încadrate în norma penală;

- pedeapsa aplicată potrivit art. 27; 248 alin. (5) lit. d) Cod penal, este ilegală și nemotivată la stabilirea căreia nu s-a ținut cont de calificarea corectă a acțiunilor imputate inculpatului, de circumstanțele cauzei, cât și de personalitatea inculpatului;

- cât privește calificarea acțiunilor inculpatului Toma Sandu în temeiul prevederilor art. 27, 248 alin. (5) Cod penal, prima instanță, cât și cea de apel urmau să constate că acuzarea a încălcat și a aplicat eronat normele de drept material, având în vedere că lipsește componenta infracțiunii incriminate, mai mult nu există faptul infracțiunii;

- lipsește latura obiectivă a acțiunii și anume fapta prejudiciabilă care constă în acțiunea exprimată prin atentarea la relațiile sociale cu privire la securitatea vamală a Republicii Moldova. Totodată, lipsește latura subiectivă a infracțiunii incriminate, or acuzatorul de stat nu a dovedit intenția directă a ultimului în săvârșirea unor acțiuni sau inacțiuni infracționale și nici instanța nu le-a constatat în cadrul cercetării judecătorești;

- nu există infracțiune, or, Toma Sandu nu poate fi subiect al acțiunilor imputate. Totodată, potrivit art. 51 alin. (2) Cod penal, răspunderii penale este supusă numai persoana vinovată de săvârșirea infracțiunii prevăzute de legea penală. Temeiul real al răspunderii penale îl constituie fapta prejudiciabilă săvârșită, ceea ce lipsește în speța dată;

- prin omisiunile instanțelor judecătorești actul justiției se dovedește a fi unul mimat, deoarece este grav încălcat dreptul inculpatului la o anchetă efectivă, la o investigație eficientă, la un proces echitabil și la egalitatea în arme, consfînțite de art. 6, 13, 14 ale Convenției Europene pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale;

- hotărârea judecătorească de condamnare în privința lui Toma Sandu este bazată pe presupuneri și dubii, deși acestea urmau a fi interpretate în favoarea lui.

5. La recursul ordinar declarat, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, a depus referință procurorul, care pledează pentru inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat, menționând că rejudecând cauza, instanța de apel s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, just a constatat circumstanțele de drept și de fapt ale cauzei și corespunzător a încadrat acțiunile făptuitorului, iar motivarea soluției corespunde dispozitivului hotărârii contestate și probelor administrate.

Cu referire la afirmațiile că în acțiunile inculpatului nu au fost întrunite elementele infracțiunii, indică că faptul recunoașterii vinovăției și dezacordul cu calificarea juridică a acțiunilor făptuitorului, este o modalitate de apărare, de eschivare de la răspunderea penală și nu constituie temei pentru casarea hotărârilor judecătorești.

Totodată, notează că din conținutul recursului se evidențiază că recurentul, de fapt își motivează contestația, exclusiv prin dezacordul cu modalitatea de apreciere a probelor, însă motivele de reapreciere a materialului probator, nu se conțin în temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală.

Mai mult, punctează că instanța de apel, în strictă conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, a verificat, s-a pronunțat și apreciat fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenței și veridicității lor, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat din următoarele considerente.

În speță se constată că recurentul s-a conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și a declarat recursul ordinar în termen.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul declarat este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

În speță, se reține din textul recursului că recurentul contestă decizia instanței de apel, indicând temeiurile de recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), Cod de procedură penală, în sensul că: „*hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția*”, precum și încălcarea art. 6, 13, 14 CEDO. Totodată,

din textul recursului se constată că recurentul critică decizia instanței de apel și sub aspectele că *”nu au fost întrunite elementele infracțiunii, inculpatul a fost condamnat pentru o faptă care nu este prevăzută de legea penală ca infracțiune, faptei imputate i s-a dat o încadrare juridică greșită, s-a aplicat pedeapsa individualizată contrar prevederilor legale”*, critici ce cad sub incidența temeiurilor de recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 8), 9), 10), 12) Cod de procedură penală.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal reține că alegațiile specificate de recurent, nu s-au confirmat în urma cercetării materialelor cauzei, din următoarele considerente.

Prin urmare, în privința temeiului de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, ce rezultă din textul cererii de recurs, sub aspectele menționate supra, Colegiul penal constată că nu și-a găsit confirmarea în urma cercetării materialelor cauzei, nefiind identificate careva circumstanțe care ar justifica incidența temeiului invocat, dat fiind faptul că, instanța de apel, la judecarea apelului și adoptarea deciziei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), (5), 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, s-a expus detaliat și argumentat asupra motivelor relevante invocate în apel, fiind redată clar motivele pe care se întemeiază soluția instanței de apel, în baza cumulului de probe, cercetate, verificate și apreciate just prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, soluția instanței nefiind afectată de o eroare de fapt sau de drept, iar de către instanța de recurs ordinar nu sunt identificate temeiuri ce ar determina necesitatea de a interveni în decizia instanței de apel sub aspectele contestate de recurent.

De asemenea, ce ține de argumentele recurentului descrise la pct. 4, prin care acesta își manifestă dezacordul cu aprecierea probelor de către instanța de apel și în special a declarațiilor martorilor Tricolici Sergiu și Bîtea Mihail, care în opinia lui ar fi fost denaturate și trunchiate de instanțele de judecate, Colegiul penal reține că nu pot fi acceptate, din considerentul că aceste alegații nu constituie temeiuri de recurs, reprezentând doar opinia subiectivă a recurentului care consideră că probele cercetate nu confirmă învinuirea adusă inculpatului, or, conform prevederilor art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept esențiale comise de instanțele de fond și de apel. Astfel, instanța de recurs ordinar nu consideră necesar de a da o nouă apreciere probelor administrate la speța dată, ce este de competența exclusivă a primei instanțe și a instanței de apel, iar instanța de recurs ca instanță ierarhic superioară, examinează cauza doar sub aspectul prezenței erorilor de drept comise de prima instanță și cea de apel la judecarea cauzei, ce în speță nu au fost identificate.

Mai mult, din conținutul recursului ordinar declarat, rezultă că recurentul face o proprie apreciere a probelor în temeiul cărora instanța de apel și-a întemeiat soluția, argumentându-și astfel propria versiune privind circumstanțele cauzei, invocând că nu este demonstrată vinovăția inculpatului Toma Sandu în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 27, 248 alin. (5) lit. d) Cod penal, condamnarea nefiind bazată pe probe directe, dar doar pe declarații confuze și presupuneri, și că fapta acestuia nu poate fi încadrată prin prisma normelor de drept penal, în acțiunile inculpatului nefiind întrunite elementele infracțiunii incriminate, latura obiectivă și subiectivă, iar instanța de recurs ordinar la acest capitol atestă că nu poate fi acceptată această versiune, or contravine constatărilor instanței de apel în prezenta speță, întemeiate just pe cumulul de probe descris, verificat și apreciat de instanța de apel în decizia sa prin prisma art. 101 Cod de procedură penală (f.d. 31-35, vol. II)

Totodată, ce ține de argumentele precum că instanța de apel la motivarea soluției sale, contrar prevederilor art. 6 §1, §2, §3 CEDO a demonstrat o poziție preferințială față de un participant, defavorizând inculpatul Toma Sandu și partea apărării în coraport cu partea acuzării, și că prima instanță și instanța de apel au încălcat dreptul inculpatului la un proces echitabil, ce s-a manifestat prin limitarea arbitrară a dreptului la apărare efectivă, accesul la tribunal, prin lăsarea fără examinare a argumentelor părții apărării, încălcarea principiilor imparțialității și contradictorialității și a libertăților fundamentale, art. 7 alin. (1), 8 alin. (2), 17 alin. (2), 19 alin. (1), 24 alin. (2), 26 alin. (3) Cod de procedură penală, dreptului la anchetă efectivă, egalitatea armelor art. 6, 13, 14 CEDO, Colegiul penal atestă că au fost invocate fără a fi întemeiate pe un suport factologic veridic, or nu sunt susținute prin careva date și circumstanțe concrete, iar în urma verificării materialelor cauzei se atestă că în privința inculpatului Toma Sandu, cauza penală a fost examinată cu respectarea tuturor rigorilor garantate de art. 6 CEDO, acesta fiind asistat de apărător pe tot parcursul procesului penal, iar instanțele de judecată la judecarea cauzei, au respectat toate cerințele unui proces echitabil prevăzute de legislația națională și internațională, și au examinat chestiunile esențiale supuse atenției lor, fără a se manifesta nici în favoarea apărării și nici în favoarea acuzării, întemeindu-și soluția pe un cumul de probe suficient, prin care s-a confirmat cu certitudine vinovăția inculpatului Toma Sandu în tentativa de comitere a contrabandei în proporții deosebit de mari, prin nedeclarare în documentele vamale. Astfel, instanța de recurs ordinar a constatat lipsa temiurilor justificative de a interveni în decizia instanței de apel prin prisma acestor alegații a recurentului.

Cât privește criticele recurentului că inculpatul a fost condamnat pentru o faptă ce nu este prevăzută de legea penală, și că faptei săvârșite de inculpat i s-a dat o încadrare juridică greșită, or prin acțiunile inculpatului Toma Sandu nu s-a

atentat la securitatea vamală a Republicii Moldova, ce cad sub incidența temeiurilor de recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 9), 12) Cod de procedură penală, Colegiul penal conchide că este opinie subiectivă a recurentului ce nu poate fi acceptată, or instanțele ierarhic inferioare corect au reținut fapta inculpatului Toma Sandu de a introduce pe teritoriul Republicii Moldova fără a declara controlului vamal suma de 61095 lire sterline, care nu s-a consumat din cauze independente de voința lui, din motiv că aceste mijloace bănești au fost depistate și ridicate de către colaboratorii serviciului vamal, care a fost just încadrată în norma penală, în baza dispozițiilor art. 27, 248 alin. (5) Cod penal.

În același context, ce ține de motivele recurentului că prin acțiuni de nedeclarare în care este învinuit Toma Sandu se înțelege neinclusiunea în declarația vamală a informației despre bunurile care trebuie declarate în mod obligatoriu, acțiune ce nu există în speță, totodată nedeclararea ca metodă de săvârșire a infracțiunii de contrabandă, trebuie deosebită de neprezentarea în termen către organul vamal a actelor necesare controlului vamal, mărfurilor sau altor valori aflate sub controlul vamal, indiferent de prezentarea declarației în scris, art. 287 alin. (4) Cod contravențional, Colegiul penal atestă că reprezintă o interpretare doctrinară ce nu este aplicabilă în prezenta speță, or acțiunea de nedeclarare în prezenta speță s-a manifestat prin faptul că inculpatul Toma Sandu fiind conștient că trebuie să declare suma de bani ce o deținea (or acesta în instanțele de judecată a declarat că a traversat de mai multe ori frontiera de stat și cunoștea procedura de declarare) nu a informat vameșul că are bunuri de declarat, dar a invocat că aștepta o asemenea propunere de la vameș, care a depistat banii numai după controlul fizic al bunurilor inculpatului Toma Sandu, în acest sens se invocă că de către instanțele de judecată just s-a reținut că inculpatul Toma Sandu nu și-a îndeplinit obligațiile sale stipulate de prevederile Codului vamal la trecerea frontierei de stat, or chiar în ipoteza în care vameșul nu ar fi întrebat inculpatul dacă are sau nu bunuri de declarat, acesta din urmă era obligat să declare din proprie inițiativă banii în sumă ce depășea cuantumul admis pentru nedeclarare, pe care-i deținea în posesie.

În aceeași ordine de idei, Colegiul penal respinge argumentele recurentului, că în acțiunile inculpatului Toma Sandu lipsesc elementele infracțiunii incriminate și anume latura obiectivă și subiectivă, or având în vedere motivarea expusă supra, se reține că instanțele de judecată, în urma aprecierii cumulului de probe administrat, prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, și ținând cont de motivele invocate de partea apărării și partea acuzării, în coraport cu circumstanțele de fapt elucidate din probele cercetate și verificate, prin respectarea principiului contradictorialității, au reținut corect că în acțiunile inculpatului Toma Sandu se întrunesc atât latura obiectivă, manifestată prin acțiunea de nedeclarare a banilor în sumă de 61095 lire sterline la trecerea frontierei vamale a Republicii Moldova, și latura subiectivă, caracterizată prin intenție directă, ce reiese din

comportamentul inculpatului Toma Sandu, care fiind conștient de obligația de a declara bunurile ce depășesc cuantumurile admise de lege pentru a nu fi declarate, la trecerea frontierei de stat, intenționat nu a întreprins nici o acțiune pentru a executa această obligație legală.

Subsidiar, Colegiul penal consideră neîntemeiată și alegația recurentului că *inculpatul Toma Sandu nu este subiect al infracțiunii, în condițiile în care în speță lipsește fapta prejudiciabilă săvârșită, iar potrivit art. 51 alin. (2) Cod penal, răspunderii penale este supusă numai persoana vinovată de săvârșirea infracțiunii prevăzute de legea penală*, deoarece constituie o versiune proprie a recurentului ce contravine materialelor cauzei, or în speță de către instanțele ierarhic inferioare just s-a constatat vinovăția inculpatului Toma Sandu în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 27, 248 alin. (5) Cod penal, în privința acestuia fiind întrunite condițiile stipulate în art. 21 Cod penal, privind subiectul infracțiunii, nefiind depistate careva impedimente pentru tragerea la răspunderea penală a acestuia.

Totodată, ce ține de critica recurentului, precum că pedeapsa aplicată potrivit art. 27, 248 alin. (5) Cod penal, este ilegală și nemotivată, or la stabilirea acesteia nu s-a ținut cont de calificarea corectă a acțiunilor imputate inculpatului, de circumstanțele cauzei și personalitatea inculpatului, ce cade sub incidența temeiului de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, Colegiul penal conchide că nu poate fi admisă, or în virtutea faptului că instanțele de judecată în temeiul probelor administrate, cercetate și verificate au constatat vinovăția inculpatului Toma Sandu în comiterea infracțiunii imputate, din conținutul sentinței primei instanțe (f.d. 249a-249b, vol. II) și a deciziei instanței de apel (f.d. 37-39, vol. III), acestea au ținut cont la stabilirea pedepsei de criteriile generale de individualizare a pedepsei, stipulate de art. 75 Cod penal, precum și de scopul legii penale, prevăzut în art. 61 Cod penal, și argumentat au stabilit inculpatului Toma Sandu o pedeapsă de 3 ani închisoare, cu suspendarea condiționată a executării pe o perioadă de probațiune de 1 an, ce e o pedeapsă echitabilă și proporțională gravității faptei comise, iar instanța de recurs ordinar, pentru a evita repetări inutile și în virtutea corectitudinii motivării instanțelor ierarhic inferioare, o acceptă și o însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

7. În consecință, Colegiul penal nu a constatat prezența erorilor de drept ce ar fi afectat hotărârile atacate sub aspectele contestate, deoarece soluția adoptată de

instanța de apel, este legală și întemeiată, iar recursul ordinar declarat este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat.

8. Conducându-se de prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Paliu Ion în numele inculpatului Toma Sandu, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 aprilie 2018, în cauza penală privindu-l pe **Toma Sandu Xxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată pe **24 ianuarie 2019**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Toma Nadejda

Boico Victor